

Snæfellsnes

Svæðisskipulag – Svæðisgarður – Heimsmarkmið SP

Björg Ágústsdóttir, formaður stjórnar Svæðisgarðsins Snæfellsness

Snæfellsnes

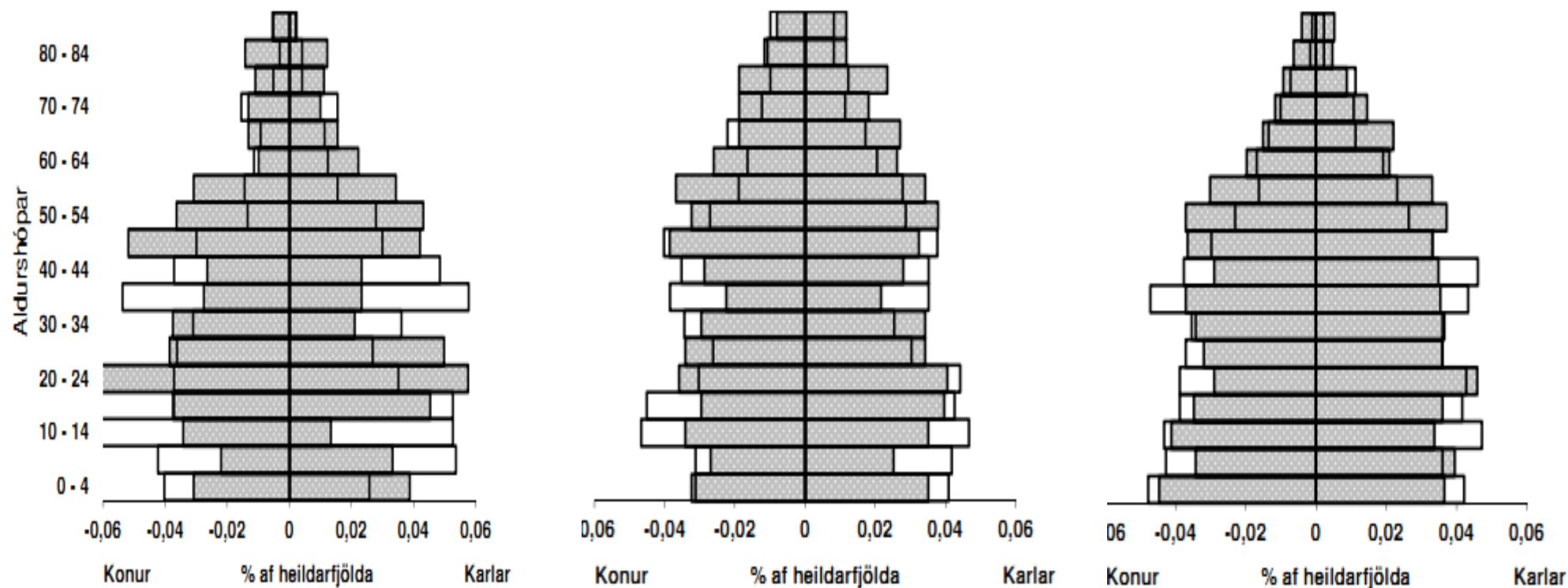
Sagan í hnotskurn

- Snæfellingar stóðu frammi fyrir breytingum
- Ákváðu að snúa vörn í sókn
- Aðferðin okkar var að:
 - efna til samstarfs um skynsamlega hagnýtingu **auðlinda**
 - vinna svæðisskipulag = **sóknaráætlun** svæðisins
 - stofna **Svæðisgarðinn** Snæfellsnes = vettvangur til verðmætasköpunar
- Í praksís:
 - verkefni skilgreind í svæðisskipulagi - forgangsröðun nauðsynleg
 - þörf og vilji til að setja okkar stefnu fram í samhengi við heimsmarkmiðin

Sagan í hnotskurn

- Snæfellingar stóðu frammi fyrir breytingum
- Ákváðu að snúa vörn í sókn **2010/2011**
- Aðferðin okkar var að:
 - efna til samstarfs um skynsamlega hagnýtingu **auðlinda**
 - vinna svæðisskipulag = **sóknaráætlun** svæðisins **STAÐFEST 2015**
 - stofna **Svæðisgarðinn** Snæfellsnes = vettvangur til verðmætasköpunar **2014**
- Í praksís:
 - verkefni skilgreind í svæðisskipulagi - forgangsröðun nauðsynleg
 - þörf og vilji til að setja okkar stefnu fram í samhengi við heimsmarkmiðin **HAUST 2018**

Breytingar – lýðfræði

Aldurstré: 2013 (skyggt) og 2003 (gegnsett)

Heimild: Hagvísir SSV/Hagstofan

Grundarfjörður Stykkishólmur Snæfellsbær

Breytingar – atvinna

[illegible]

Breytingar - umhverfismál

Að snúa vörn í sókn

Skjal

00000: dags: 25.03 2026

Að snúa vörn í sókn

Hvernig hafa önnur lönd brugðist við?

Entlebuch, Lucerne, Sviss

300

1:5 SFR

Leið okkar Snæfellinga

Sóknaráætlun Snæfellinga,
um hvernig sveitarfélögin og atvinnulífið,
í samvinnu við íbúa,
hyggjast stuðla að því í sameiningu
að þróun atvinnulífs og byggðar á Snæfellsnesi
taki í auknum mæli mið af sérkennum svæðisins
m.t.t. náttúru, menningar og mannauðs,
í því skyni að auka verðmætasköpun.

[illegible]

Saga

ÍSLENDINGASÖGUR OG LANDNÁMSBÆIR

- Barlar saga (dark blue dot)
- Eyrbyggja (light blue dot)
- Hædervígs saga (green dot)
- Viglúndar saga (red dot)
- Landnám (yellow dot)

ÍSLENDINGASÖGUR OG LANDNÁMSBÆIR
 ■ Barlar saga (Barlar saga) ■ Eyrbyggja (Eyrbyggja) ■ Hædervígs saga (Hædervígs saga)
 ■ Viglúndar saga (Viglúndar saga) ■ Landnám (Landnám)
 ■ Eiríks saga rauða (Eiríks saga rauða) ■ Ólafur saga (Ólafur saga) ■ Landnám (Landnám)

Atvinnulíf og búseta

● Akureykja ● Byfluganæskí ● Endur ● Geiður ● Hross ● Hæmur ● Kjár ● Sauðh

0 1 2 3 4 5 km

[illegible]

Menning

MATARKISTA SNÆFELLSSNESS

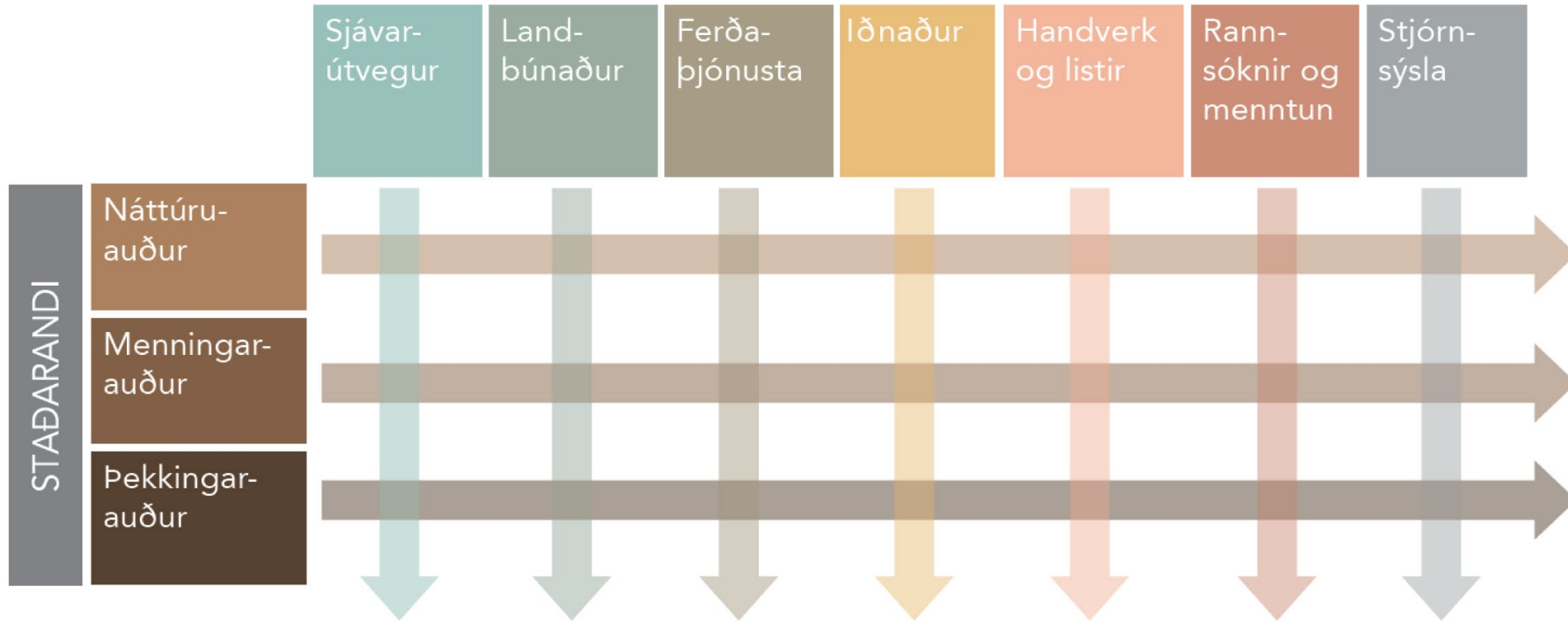
- Vefingja- og kaflifús með mat úr heimabýgð
- Byflugnarækt
- Grænmeti / akuryrkja
- Hross
- Kyr
- ▲ Blandað sauðfé/kjör
- ▲ Fiskvinnsla
- ◆ Hafnir og fiskmarkaður
- ▲ Lax/silungur

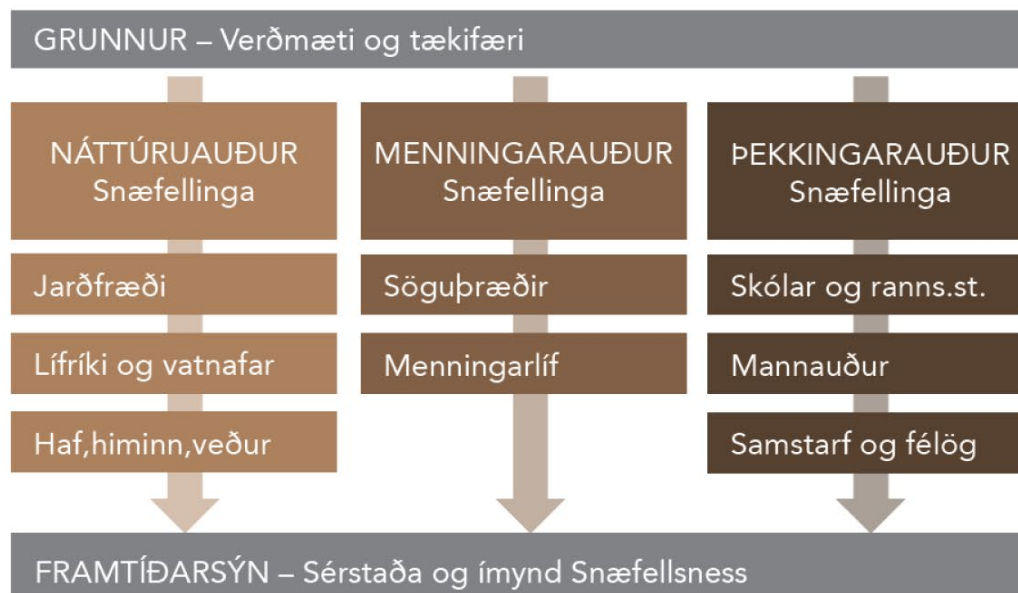
Landslagsgreining

EINKENNI STRANDLÍNNU

Ringvegurinn	Land innan Ringvegurs	Land innan Ringvegurs	Land innan Ringvegurs
Ringvegurinn	Land innan Ringvegurs	Land innan Ringvegurs	Land innan Ringvegurs

Áherslur – greina möguleika og tækifæri

ÁÆTLUN – Hagnýting verðmæta og sérstöðu

Skólar	Búsetuskilyrði	snæfellsk LÍFSGÆÐI
Lýðheilsa	Menningarlíf	
Líffræðileg fjölbr.	Þjóðgarður	snæfellskt LANDSLAG
Sveitir og bæir	Jarðfræðileg fjölbr.	
Landbúnaðarvörur	Matarmenning	snæfellskur MATUR
Annað hráefni	Sjávarfang	
Framleiðsluiðn.	Upplýsingaiðnaður	snæfellskur IÐNAÐUR
Mannvirkjagerð	Skapandi greinar	
Ferðaleiðir	Staðarandi , gæði	snæfellskt FERÐALAG
Grunngerð	Lykilþemu	
Fjarskipti, veitur	Vegir, stígar, alm.sg.	snæfellsk GRUNNGERÐ
Stjórnun	Hafnir, flugvelli	

		Svæðisskipulag - sóknaráætlun		
		Stefna í skipulagsmálum	Stefna í atvinnumálum	Stefna í fræðslu – og markaðsmálum
TEGUNDIR MARKMIÐA		U - markmið • mótun umhverfis og byggðar	A – markmið • þróun atvinnustarfsemi	Þ – markmið • þekking, miðlun og markaðssetning
FRAMFYLGD MARKMIÐA		aðalskipulag deiliskipulag bygginga- og framkvæmdaleyfi	fjárhagsáætlanir framkvæmdaáætlanir verkefnaáætlanir	
Þemu	Lífsgæði			
	Landslag			
	Matur			
	Iðnaður			
	Ferðalag			
Grunngerð				

snæfellskur MATUR

HVERT?

Nýsköpun og framleiðsla á hreinum gæðamatvælum úr snæfellskum hráefnum aukist.

Aðilar í veitingaþjónustu nýti sem mest matvæli af svæðinu.

Verðmætasköpun í greininni aukist.

HVAÐ OG HVENRIG?

- Móta **stefnu í umhverfis- og skipulagsmálum** sem styður við matvælaframleiðslu.
- Tryggja nægt **framboð af lóðum**, á svæðum sem henta vel undir matv.framl.
- Hafa til reiðu **svæði fyrir almenning** til ræktunar eigin matjurta.
- Stofna **samstarfshóp um mat** sem fjalli um hvernig þróa megi nýjar vörur og auka verðmætasköpun í matvælavinnslu.
- Vinna að bættu **aðgengi að snæfellsku hráefni og matvælum**.
- Hvetja **smásöluaðila** til að **tengjast framleiðendum** og bjóða vörur þeirra til sölu.
- Gera **upplýsingar um mat af svæðinu** aðgengilegar á SNÆFELLSNESVEFNUM.
- Kanna möguleika á **matarmarkaði** sem ferðast á milli staða.
- Hvetja til **skólaverkefna** um matarmenningu og „matarkistuna“ Breiðafjörð.
- Halda **námskeið** til að auðvelda frumkvöðlum að átta sig á reglum.
- Þróa **vörumerki** Snæfellsness, til að auðkenna mat úr héraði.
- Kortleggja **strandsvæði** m.t.t. verndargildis og nýtingarmöguleika.
- Kortleggja leiðir til **aukinnar nýtingar sjávarfangs** og **verðmætasköpunar** í sjávarútvegi.

Framfylgd

Sveitarfélögin

SKIPULAGSGERÐ

- Aðalskipulag
 - Rammaskipulag
- Deiliskipulag

LEYFISVEITINGAR

- Framkvæmdaleyfi
- Byggingaleyfi

FJÁRVEITINGAR

- Fjárhagsáætlanir

Samstarf við fyrirtæki, samtök og stofnanir

SVÆÐISGARÐUR

- Stjórnunaráætlun
- Markaðsáætlun
- Framkvæmdaáætlanir
- Verkefnaáætlanir
- Fjármögnun

STOFNANIR

- Þjóðgarður
- Rannsóknarstofnanir
- Skólar
- Söfn

FYRIRTÆKI OG SAMTÖK

- Greinar atvinnulífsins
- Áhugamannafélög

Skipulagsverðlaunin 2014

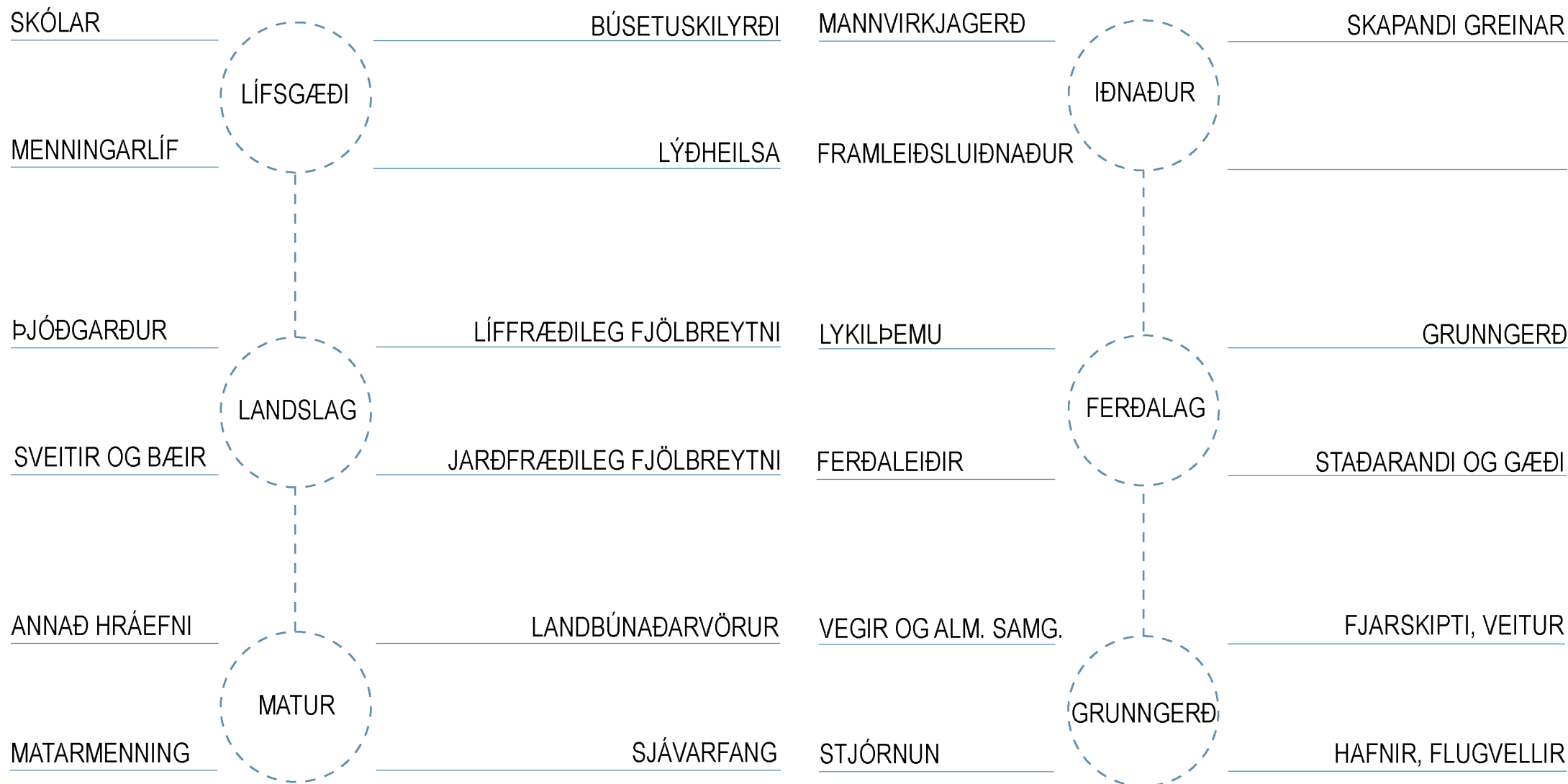

Skjal sótt af '000000000000' dags: 25.03 2026

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

SKÓLAR

MENNINGARLÍF

ÞJÓÐGARÐUR

SVEITIR OG BÆIR

ANNAÐ HRÁEFNI

MATARMENNING

LÍFSGÆÐI

LANDSLAG

MATUR

BÚSETUSKILYRÐI

LÝÐHEILSA

LÍFFRÆÐILEG FJÖLBREYTN

JARÐFRÆÐILEG FJÖLBREYTN

LANDBÚNAÐARVÖRUR

SJÁVARFANG

MANNVIRKJAGERÐ

FRAMLEIÐSLUÍÐNAÐUR

LYKILÞEMU

FERÐALEIÐIR

VEGIR OG ALM. SAMG.

STJÓRNUN

ÍÐNAÐUR

FERÐALAG

GRUNNGERÐ

SKAPANDI GREINAR

ÍÐNAÐUR

GRUNNGERÐ

STAÐARANDI OG GÆÐI

FJARSKIPTI, VEITUR

HAFNIR, FLUGVELLIR

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

SKÓLAR

LÝÐHEILSA

BÚSETUSKILYRÐI

MENNINGARLÍF

LÍFSGÆÐI

Svæðisskipulag markmið A3 - Námsleiðir í tengslum við atvinnulífið eflist í Fjölbrautaskóla Snæfellinga. (4.3)

Heimsmarkmið 4.3 - Eigi síðar en árið 2030 verði öllum konum og körlum tryggður jafn aðgangur að góðu tækni-, starfs- og framhaldsnámi, þar á meðal á háskólastigi, á viðráðanlegu verði.

Svæðisskipulag markmið þ4 - Upplýsingar um menningararf Snæfellinga séu aðgengilegar fyrir íbúa og gesti til að nýta við vörupróun, sköpun, fræðslu og kynningu. Einnig séu slíkar upplýsingar aðgengilegar sem grundvöllur fyrir aðal- og deiliskipulagsgerð. (8.9) (11.4)

Heimsmarkmið 8.9 - Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.

Heimsmarkmið 11.4 - Blásið til sóknar til þess að vernda og tryggja náttúru- og menningararfleifð heimsins.

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

SVEITIR OG BÆIR

LÍFFR. FJÖLBREYTNÍ

ÞJÓÐGARÐUR

JARÐFR. FJÖLBREYTNÍ

LANDSLAG

Svæðisskipulag markmið U9 - Þjóðgarðurinn Snæfellsjökull þróist áfram sem einn af aðalseglum svæðisins fyrir útivist og ferðamennsku, um leið og náttúra hans og minjar eru varðveittar. (11.4)

Svæðisskipulag markmið Þ10 - Rannsóknir á umhverfi og sögu þjóðgarðsins eflist og þekking almennings um hann aukist. (11.4)

Heimsmarkmið 11.4 - Blásið til sóknar til þess að vernda og tryggja náttúru- og menningararfleifð heimsins.

Svæðisskipulag markmið A7 -Tækifæri til atvinnuþróunar sem felast í einstakri jarðfræði svæðisins, nýtist sem best. (8,2 og 8,9)

Heimsmarkmið 8.2 - Aukinni framleiðni í atvinnulífinu verði náð með fjölbreytni, tækninýjungum og nýsköpun.

Heimsmarkmið 8.9 - Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

ANNAÐ HRÁEFNI

SJÁVARFANG

MATARMENNING

MATUR

LANDBÚNAÐARVÖRUR

Svæðisskipulag markmið U14 - Matvælaframleiðsla fari fram í beinum og nánnum tengslum við náttúruna og með sjálfbæra nýtingu auðlinda að leiðarljósi. (12,2)

Heimsmarkmið 12.2 - Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.

Svæðisskipulag markmið U16 - Verðmætt landbúnaðarland til ræktunar og matvælaframleiðslu varðveitist. (2.4)

Svæðisskipulag markmið A14 - Landbúnaður viðhaldist, vöruþróun eflist og verðmætasköpun aukist. (2.4)

Heimsmarkmið 2.4 - Eigi síðar en árið 2030 verði sjálfbærni í matvælaframleiðslu tryggð og teknir upp starfshættir sem auka framleiðni og framleiðslu í landbúnaði, sem viðheldur vistkerfunum.

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

MANNVIRKJAGERÐ

IÐNAÐUR

FRAMLEIÐSLUIÐNAÐUR

IÐNAÐUR

SKAPANDI GREINAR

Svæðisskipulag markmið U20 - Snæfellsnes sé án mengandi stóriðju og án starfsemi sem getur ógnað hreinleikaímynd svæðisins og hagsmunum matvælaframleiðslu. (9.1) (12.2) (13)

Heimsmarkmið 9.1 - Þróaðir verði traustir innviðir, sjálfbærir og sveigjanlegir, hvort sem er staðbundnir eða yfir landamæri, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velmegun þar sem lögð verði áhersla á jafnt aðgengi á viðráðanlegu verði fyrir alla.

Heimsmarkmið 12.2 - Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.

Heimsmarkmið 13.2 - Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.

Svæðisskipulag markmið U19 - Handverk og listiðnaður tengdur svæðinu sé sýnilegur í umhverfinu. (4) (5.5)

Svæðisskipulag markmið A19 - Tengsl milli listgreina og atvinnustarfsemi styrkist. (4) (5.5)

Heimsmarkmið 4 - Menntun fyrir alla

Heimsmarkmið 5.5 - Tryggð verði virk þátttaka kvenna og jöfn tækifæri þeirra til að vera leiðandi við ákvarðanatöku á öllum sviðum stjórn- og efnahagsmála sem og á opinberum vettvangi.

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

LYKILÞEMU

FERÐALEIÐIR

GRUNNGERÐ

STAÐARANDI OG GÆÐI

FERÐALAG

Svæðisskipulag markmið U25 - Vegir, stígar og nettengingar svæðisins þróist í samræmi við þarfir íbúa og fjölgun ferðamanna. (11,7)

Heimsmarkmið 11.7 - Eigi síðar en árið 2030 verði græn svæði gerð örugg og aðgengileg fyrir almenning, einkum konur og börn, aldraða og fatlað fólk.

Svæðisskipulag markmið U23 - Ávinningur samfélagsins af ferðalögum um svæðið dreifist sem víðast og komið sé í veg fyrir ofalag á einstaka staði. (9,4)

Svæðisskipulag markmið þ30 - Umhverfis- og gæðastarf sé innleitt með markvissum hætti. (9,4) (13.2)

Heimsmarkmið 9.4 - Eigi síðar en árið 2030 verði innviðir styrktir og atvinnugreinar endurskipulagðar til að gera þær sjálfbærar, nýting auðlinda verði skilvirkari og í auknum mæli innleiði hvert og eitt land tækni og umhverfisvæna verkferla eftir getu.

Heimsmarkmið 13.2 - Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

HAFNIR, FLUGVELLIR

VEGIR OG ALM. SAMGÖNGUR

STJÓRNUN

GRUNNGERÐ

FJARSKIPTI, VEITUR

Svæðisskipulag markmið U40 - Vel sé staðið að áætlanagerð og skipulagi og stjórnsýsla sé til fyrirmyndar. (12.2) (16.6, 16.7) (10.2)

Heimsmarkmið 12.2 - Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.

Heimsmarkmið 16.6 - Byggðar verði upp skilvirkar og ábyrgar stofnanir á öllum sviðum sem hafa gagnsæi að leiðarljósi.

Heimsmarkmið 16.7 - Eknar verði ákvarðanir á öllum sviðum þar sem brugðist er við aðstæðum og viðtæk þátttaka tryggð

Heimsmarkmið 10.2 - Eigi síðar en árið 2030 verði öllum gert kleift að taka þátt í félagslífi og hafa afskipti af efnahagsmálum og stjórnmálum, án tillits til aldurs, kyns, fötlunar, kynþáttar, þjóðernis, uppruna, trúarbragða, efnahags eða annarrar stöðu.

Svæðisskipulag markmið U39 - Flokkun úrgangs og endurnýting aukist. (12.5)

Heimsmarkmið 12.5 - Eigi síðar en árið 2030 hafi forvarnir, minni úrgangur, aukin endurvinnsla og endurnýting dregið verulega úr soun.

snaefellsnes.is

[myndband á youtube](#)